

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ได้ทำประเมินมาตรฐานเครื่องพ่นหมอกควันขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเครือข่ายบริการสุขภาพเขต ๖ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ เครื่องพ่น, การบำรุงรักษาและเพื่อประเมินอุณหภูมิ, อัตราการไหลของสารเคมีและขนาดของเม็ดน้ำยาเครื่องพ่นหมอกควัน โดยใช้แบบประเมินเครื่องพ่นและเครื่องมือวัดอุณหภูมิ ประเมินมาตรฐานเครื่องพ่น 8 จังหวัด คือ ชลบุรี ระยอง สระแก้ว จันทบุรี ตราด สมุทรปราการ ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา คัดเลือกตัวอย่างใช้แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) โดยเครื่องพ่นหมอกควันในตำบลที่มีใช้เลือกออกสูง 5 อันดับแรก ประเมินมาตรฐานเครื่องพ่นหมอกควัน 2 ครั้ง ห่าง 3 เดือน วัดอุณหภูมิเครื่องพ่นเคมี วัดอัตราการไหลของน้ำยาเคมีวัดขนาดเม็ดน้ำยาเคมี (VMD) จำนวน 185 เครื่อง

ผลการประเมินพบว่า เครื่องพ่นหมอกควันส่วนใหญ่เป็นเครื่องที่ได้จากองค์การบริหารส่วนตำบล และส่วนใหญ่มีอายุช่วงระหว่าง 4-6 ปี ในด้านความถี่ในการใช้เครื่องพ่นมีการใช้ทุกสัปดาห์มากที่สุด และมีการบำรุงการรักษากันเป็นประจำ การประเมินมาตรฐานเครื่องพ่นพบว่า อุณหภูมิเครื่องพ่น ครั้งที่ 1 ได้ตามเกณฑ์ 78 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 42.16 เมื่อปรับอุณหภูมิให้ได้ตามมาตรฐานแล้ว 3 เดือน วัดอุณหภูมิเครื่องพ่นครั้งที่ 2 ได้ตามเกณฑ์มากที่สุด 67 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 36.22

ด้านอัตราการไหลของสารเคมี ครั้งที่ 1 ได้ตามเกณฑ์ 53 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 28.65 เมื่อปรับการไหลสารเคมีให้ได้ตามมาตรฐานแล้วอีก 3 เดือน วัดครั้งที่ 2 ได้ตามเกณฑ์มากที่สุด 20 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 10.81

ด้านขนาดเม็ดน้ำยาของสารเคมีเครื่องพ่นหมอกควัน ครั้งที่ 1 ได้ตามเกณฑ์ 10 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 5.41 เมื่อปรับขนาดน้ำยาสารเคมีให้ได้ตามมาตรฐานแล้ว 3 เดือน วัดครั้งที่ 2 ได้ตามเกณฑ์มากที่สุด 8 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 4.65

เครื่องพ่นหมอกควัน ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานเครื่องพ่น ทั้งสามด้าน (อุณหภูมิเครื่องพ่น อัตราการไหลของสารเคมี ขนาดเม็ดน้ำยาของสารเคมี) ครั้งที่ 1 ได้ตามเกณฑ์ 3 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 1.6 เมื่อปรับเครื่องพ่นหมอกควันให้ได้ตามมาตรฐานแล้วอีก 3 เดือน ประเมินอีกครั้ง พบผ่านเกณฑ์มาตรฐานเครื่องพ่นครั้งที่ 2 ได้ตาม เกณฑ์ 3 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 1.62

ประเมินมาตรฐานเครื่องพ่นหมอกควันพบว่าเครื่องพ่นหมอกควันมีการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิ อัตราการไหลสารเคมีและ ขนาดเม็ดน้ำยา หลังจากการพ่นสารเคมีเพื่อให้คงไว้ซึ่งมาตรฐานเครื่องพ่น เครื่องพ่นควรได้รับการตรวจสอบสภาพก่อนใช้งานทุกๆ 3 เดือน เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการกำจัดุงพาหะต่อไป